

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/206/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201125
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015201125.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeníka v právnej veci navrhovateľa: O. F., bytom A. Y. XX, XXX XX I. v právnom zastúpení JUDr. Jozef Veselý, advokát so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sd/251/2015- 98 zo dňa 20.7.2016, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sd/251/2015 - 98 zo dňa 20.7.2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 27.8.2015 v spojení s rozhodnutím odporkyne rovnakého čísla zo dňa 17.12.2015 a zo dňa 24.5.2016 zrušuje a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 741,59 € na účet jeho právneho zástupcu č. účtu: IBAN: S. vedený v S. do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom § 250q ods. 2 OSP <. potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 27.8.2015 v spojení s rozhodnutím odporkyne rovnakého čísla zo dňa 17.12.2015 a zo dňa 24.5.2016. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne zistil, že rozhodnutie z 27.8.2015, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zodpovedá § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), pretože navrhovateľ síce má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%, ale ku dňu vzniku invalidity (28.7.2015 mal XX rokov) nezískal potrebnú dobu 8 rokov, ale len 3 roky a 137 dní dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity. Na odvolanie bol zdravotný stav navrhovateľa dňa 27.11.2015 opäť preskúmaný posudkovým lekárom ústredia odporkyne zo

sídlom v Banskej Bystrici so záverom, že navrhovateľ je invalidný dňom 28.7.2015 so 45% poklesom výkonu zárobkovej činnosti. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie považoval podľa kapitoly VII-choroby zmyslových orgánov, oddiel B - sluch, položka 4 - obojstrannú ťažkú nedoslýchavosť. Ostatné zdravotné ťažkosti nepovažoval za tak závažné, aby zvýšil mieru percentuálneho poklesu výkonu zárobkovej činnosti. Dňa 17.12.2015 odporkyňa opäť zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku pre nezískanie potrebnej doby dôchodkového poistenia. Na podnet krajského súdu odporkyňa opakovane posudzovala zdravotný stav navrhovateľa a zmenila dátum vzniku invalidity na deň 23.4.2015 v zmysle posudku posudkového lekára ústredia zo sídlom v Banskej Bystrici zo dňa 13.4.2016. Následne vydala rozhodnutie dňa 24.5.2016 o opätovnom zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku z dôvodu, že ani pri tomto posune dátumu invalidity nezískal potrebný počet doby dôchodkového poistenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ včas odvolanie. Namietol, že súd prvého stupňa nezistil spoľahlivo a úplne skutkový stav, pretože o dátume vzniku invalidity mal pochybnosti. Podľa navrhovateľa za rozhodujúcu dobu pre vznik invalidity by sa mal považovať deň 19.02.2015, kedy podľa záznamu z odborného lekárskeho vyšetrenia v ORL ambulancii MUDr. A.P., CSc., na ktoré sa odvoláva v posudku aj MUDr. D.T. zo dňa 13.4.2016, bola zistená obojstranná nedoslýchavosť s percentuálnym hodnotením na úrovni už 80,15% (neskôr 97,8%) bez načúvacieho aparátu, t.j. na úrovni ťažkej nedoslýchavosti. Poukazuje tiež na vyšetrenie oftalmológa MUDr.J.B., ktorý podľa doloženej zdravotnej dokumentácie zo dňa 17.2.2015 zistil u navrhovateľa prakticky monokulus s výrazným poškodením jediného oka na perimetri/ zúžené až k 15 st. Vľavo amblyopia gravis od detstva. Podľa navrhovateľa v uvedenom čase, t.j. 17.2.2015 mal len XX rokov, čo by malo vplyv aj na rozhodujúci počet rokov a možnosti zaplatiť dôchodkové poistenie aj dodatočne za obdobie počas ktorého bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov (§ 142 ods. 3 písm. c) zákona o sociálnom poistení). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie. Žiadal o priznanie práva na náhradu trov konania, ktorých výšku vyčísľil úhrnom na sumu 1199,51 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu zotrvala na svojom stanovisku. Uviedla, že navrhovateľ medicínsku podmienku nároku na invalidný dôchodok splnil. Súčasne z prepočtu poistného obdobia započítateľného na dôchodkové účely pred 23.4.2015 (t.j. ku dňu vzniku invalidity) vyplýva, že navrhovateľ ako XX. ročný získal celkovo 1 742 dní, t.j. 4 roky a 282 dní dôchodkového poistenia a preto nespĺnil zákonom stanovenú podmienku (8 rokov) na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 citovaného zákona a preto bola jeho žiadosť opakovane zamietnutá aj ku dňu 24.5.2016. Žiadala napadnuté rozhodnutia ako vecne správne potvrdiť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“). Podľa § 492 ods. 1 S. s. p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté predo dňom účinnosti tohto zákona (pred 1. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 72 ods. 1 písm. d) zákona o sociálnom poistení (v platnom znení) počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov do 34 rokov je najmenej päť rokov.

Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred

vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity (§ 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení).

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ žiadal o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity a tiež upresnenia dňa vzniku invalidity.

Zo záverov odborných lekárov (MUDr. S.P. a MUDr. A.P., CSc.) vyplýva, že navrhovateľ už 19.2.2015 trpel obojstrannou nedoslýchavosťou s poklesom o 40-60 dB čo zodpovedá (80 % podľa Fowlera v rozpätí 60-65dB) miere poklesu schopnosti zárobkovej činnosti 35-45%.

Z posudku posudkovej lekárky Sociálnej poisťovne (MUDr. D. T.) však nie je dostatočne zrejmý, (hoci na nález ORL sama poukazuje) dôvod určenia invalidity od 23.4.2015 a nie odo dňa 17.02.2015 pri totožnom stupni poruchy straty sluchu.

Uvedená lekárska správa bola podkladom pre rozhodnutie odporkyne, ktoré je predmetom preskúmania zákonnosti a postupu podľa piatej časti tretej hlavy OSP.

Z uvedeného dôvodu ani odvolací súd nepovažuje preskúmaný posudok posudkového lekára sociálneho zabezpečenia za nespochybniteľný, keďže z nálezov je možné vyvodiť možnosť skoršieho

Z dôvodu, že dátum vzniku invalidity určuje zisťovanie potrebnej doby dôchodkového poistenia, je nutné dátum vzniku invalidity zistiť spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti. Odvolací súd podotýka, že na tento účel je možné ustanoviť znalca v zmysle § 196 ods. 3 zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sd/251/2015 - 98 zo dňa 20.7.2016 zmenil a rozhodnutia odporkyne číslo XXX XXX XXXX 0 zo dňa 27.8.2015 v spojení s rozhodnutím odporkyne rovnakého čísla zo dňa 17.12.2015 a zo dňa 24.5.2016 zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie a doplnenie dokazovania. Zároveň odporkyňa sa vysporiada s námietkou navrhovateľa smerujúcou k § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v porovnaní so zákonom č. 100/1988 Zb. a vec riadne zdôvodní.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania za úkony, ktoré účelne vynaložil na uplatnenie práva. Priznaná náhrada trov konania pozostáva z trov právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej služby, režijného paušálu, cestovného, straty času a DPH a to:

- 2x za rok 2015 prevzatie a príprava zastúpenia a vypracovanie návrhu po á 64,53 € (§ 11 ods. 4, veta druhá v spojení s § 13a písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“) + 2x režijný paušál po á 8,39 € spolu 145,84 €;
- 3x za rok 2016 (pojednávane a odvolanie) po á 66,00 € + 3x režijný paušál po á 8,58 € spolu 223,74 €;
- náhrada za stratu času (§ 15 ods.2 a § 17 vyhlášky)..... 171,60 €
(6 polhodín x 14,30 €)
- náhrada za cestovné 76,81€
(Veľký Krtíš - Banská Bystrica a späť)
- 20% DPH.....123,60 €

Súd úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v celkovej sume 741,59 €, t.j. upravenú podľa predmetu konania za prvostupňové aj odvolacie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.